

පර්ම්‍යතියේ නොවැම්බර් විජ්ලවයේ සිට වසර සියයක්

One hundred years since the November Revolution in Germany

2018 නොවැම්බර් 9

වසර සියයකට පෙර 1918 නොවැම්බර් 9දා එහි කුටුම්බ ලගා වුනු ජර්මානු කම්කරු පන්තියේ ගුද්ධයට හා රාජ්‍යාන්ත්‍රිවට එරෙහි විජ්ලවවාදී තැගී සිටිම ධන්ති පදනම් දක්වා ම සොලවාලි ය.

මර්දනය, රුදුරු වාරනය හා විජ්ලවවාදී නායකයන් සිරිගත කිරීම සහ සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පක්ෂය (එස්ට්‍රිඩ්) හා වෘත්තිය සම්ති පලමු ලෝක ගුද්ධයට දුන් සහයෝගය නො තකා, කම්කරු පන්තිය ගුද්ධයට දැක්වූ විරෝධය තවදුරටත් පාලනය කිරීමට අධිරාජ්‍ය ආන්ත්‍රිව සමත් නො විය. ලේඛකී සංභාරය, අවුරුදු තුනගමාරක ව්‍යක්තිකාරී බලපෑම් හා බටහිර පෙරමුනේ මිලිටර් පරාජයන් විජ්ලවවාදී අර්ථදායුකට මාවත විවර කළේ ය.

බොහෝ පුදේශවල ආභාර සපෙශුම සම්පූර්ණයෙන් ම පාහේ බිඳවැටුනි. 1914 ගිම්හානයේ පටන් ගුද කර්මාන්ත නිෂ්පාදනය නාටකාකාරව ඉහළ නැගුන ද 1917 අවසානය වන වට සමස්ත කාර්මික නිෂ්පාදනය ගුද්ධයට පෙර පැවති මට්ටමයට වඩා සියයට 47කින් පහළ වැටි තිබුනි. කැමිකාර්මික නිෂ්පාදනය සියයට 60කින් පහළ ගොස් තිබුනි. සාගනය සිතාගත නො හැකි මට්ටම්වලට ලගා විය.

ගුද්ධයේ අවස්ථා මාසවල දි ගුද පෙරමුනු වලනය වූයේ මද වසයෙන් වුව ද මහා මානව සංභාරය නො නැවති සිදු වුනි. සංභාරයට ලක්වීම සයුනා තිරර්ථක ව ඉදිරියට යවනු ලැබූ සොල්දායුවන් එක්කේ ගුද අගල්වල කුසඟින්නේ මිය යාම හෝ නැතහොත් වසයෙන් රෝග හේතුවෙන් මරනයට පත්වීම සිදු විය. ඒ අවස්ථාව වන වට පලමු ලෝක ගුද්ධය වසර හතරක් තිස්සේ ඇදෙමින් පැවතුනි. ජෙනරාල් ලුධින්ඩුජ් හා උත්තරීතර හමුදා අනදෙන මන්ධිලය සටන් විරාම සාකච්ඡා පමා කළ අතරේ, 1918 නොවැම්බරයේ ගුද්ධය අවසාන වන වට ගොව පුරා මිලයන 10ක් ජෙනයාට පිවිත අහිම් ව මිලයන 20ක් සොල්දායුවන් තුවාල ලබා තිබුනි. රට අමතර ව මිලයන 7ක සිව්ල් වැකියෙන් ගුද්ධයට ගොදුරු වී තිබුනි.

රැකියාවේ කම්කරු පන්තිය 1917 ඔක්තෝබරයේ බොල්ගොවික්වරන්ගේ නායකත්වය

යටතේ බලය අල්ලාගෙන රැකියාව ගුද්ධයට සහභාගි වීම අවසන් කර තිබුනි. එම ජයග්‍රහණය පර්ම්‍යතියේ කම්කරුවෙන් ව උදෙස්ගිමත් කළේ ය. ලෝක ගුද්ධයේ සංභාරය මධ්‍යයේ දෙනවාදායට ඔබබේ සුරාකීම හා ගුද්ධයෙන් නොර ලෝකයක් තිබිය හැකි බව රැකියානු විජ්ලවය සනාථ කළේ ය.

1918 ජෙනවාරියේ දී හෙතිංස්ඩ්ග්‍රැහි ගුද උපකරන කර්මාන්තගාලාවල කම්කරුවේ ඔවුන්ගේ මෙවලම් පහත දැමු හ. අසල්වයි බර්ලිනයේ ඔවුන්ගේ විරෝධතාවට 400,000ක ජෙනතාවක් එක් වූ හ. "ජෙනවාර වැඩ වර්ජනය විල්හේල්මියානු පර්යායේ අවසානය ආරම්භය වන අතර, එය, සටන් විරාමය විසින් නො සැශ්වූ පමණක් නො ව රාජ්‍යතා කළ රැකියා තුළ භුමනය වෙමින් තිබු සියලු පරස්පර විරෝධයෙන්ගේ ගිනික්ලුමය පුපුරා යාමක් විය" යයි 1918 නමැති කෘතිය තුළ පෝකීම් කැපෙනාර් ලියයි.

කර්මාන්තගාලා තුළ විරෝධය ඉන්පසුව වර්ධනය වී ගුද බල අනිය හා පෙරමුන කරා ව්‍යාප්ත විය. 1918 හේතුවෙන් දී තත්ත්වය දිනෙන් දින නරක අතට හැරෙමින් තිබුනි. විජ්ලවිය රැල්ල පාලනය කිරීමට හා ගුද පරාජය පිළිබඳ වගකීම අනෙකුත් මතට මාරු කිරීමට ආන්ත්‍රිව පසුබෑම් මාලාවක් සිදුකළේ ය. "ශ්‍රී ලංකාවට සම්පූර්ණ කර තිබු අනික් පැනේත ගයිමේ මූලික අදහස නම් පහළුන් එන විජ්ලවය ඉහළුන් කෙරෙන ප්‍රතිසංස්කරණ හරහා වැළැක්වීම දී" යනුවෙන් වෝල්කර් උල්රේල් 1918/19 විජ්ලවය කෘතිය තුළ සයුහන් කරයි.

ඔක්තෝබර් 3දා මැයිස් වොන් බේධින් කුමාරයා රැකියායේ වාන්සලර් බුරයට පත්කරන ලද්දේ, ඉතිහාසයේ පලමු වතාවට ආන්ත්‍රිව වගකීම හාරගත් සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදීන් සමග ආන්ත්‍රිව සහායයක් තැනීමට ය. ඉන් සත් තුනකට පසුව උත්තරීතර හමුදා අනදෙන මන්ධිලයේ බලවත් ම පුද්ගලයා වූ ජෙනරාල් ලුධින්ඩුජ් ව නෙරපා දැමුනි.

එහෙත් මෙම පියවරයෙන් පමුණුනේ පමා විය. විජ්ලවවාදී නගේටීම තවදුරටත් නවත්වාලිය නො හැකි විය. ඔක්තෝබර් 30දා කැරලි ගයන ගැඹුරු-නාවික බලකායේ නාවිකයෝ, ඔවුන්ගේ මරනයට නිශ්චිතවම හේතු විය හැකි ව තිබු

“අවසන් සටනට” සහභාගි වීම පුතික්මේප කරනි.

කම්කරවෙන් සමග සහභාගි වූ කියෙල්හි නාවිකයෝ මහා වයි වර්ජනයක් සංවිධානය කරනි. නොවමේබර් 4දා ඔවුනු නැවේ හා කියෙල් නගර ගාලාව අල්ලා ගනිති. කම්කරවෙන්ගේ හා සොල්දායුවන්ගේ ක්‍රුත්‍යාචාරය බිජි කෙරෙනි. නොවමේබර් 5දා ලියුබෙක්හි ද නොවමේබර් 6දා හමේබර්ගේහි ද ඉන්පසු තුමන්. හැනේවර් හා ස්වුට්‍රායාවහි ද විප්ලවය රුපයයි. නොවමේබර් 7දා මියුත්වහි විරෝධතාවේ යෙදෙන 80,000ක කම්කරවෝ, කම්කරු හා සොල්දායු නියෝජිත සහාවක් බිජිකරනි. ඉත් දිනකට පසුව කුර්ටි අයිස්තර් බැවේරියාවේ නිදහස් රාජ්‍යයක් ප්‍රකාශයට පත්කරයි.

එතැන් පටන් සිද්ධිහු වේගවත් වීමට පටන් ගති. කම්කරු හා සොල්දායු නියෝජිත සහාවල විධායක සහාපති ලෙස නොවමේබර් 9 දින බර්ලින් නගේ සිටිමේ ද පුමුබ හැමිකාවක් ඉටුකළ රුවයි මුලර් එය මෙයේ විස්තර කරයි:

“ලද් ආහාර විවේකයෙන් පසුව දේවල් සහිත් බවට පත්විය. විශ්වාස කළ නො හැකි වේගයකින් කම්හල් හිස්වුති. විදි යෝඩ මහජන සන්නිපාතයන්ගේන් පිටි ගියේ ය. විශාලතම කම්හල් පිහිටා තිබූ බහැර පුදේශවල විශාල විරෝධතා පෙළපාලි සකසී නගර මධ්‍යය වෙත ගාලා ආවේ ය.”

රාජාන්ඩුව ආරක්ෂා කරමින් පර්‍යාය පටන්වාගෙන යාමට නියෝග ලබා සිටි සොල්දායුවේ ඉල්ලීමෙන් ප්‍රවා නොර ව කම්කරවෙන්ගේ විරෝධතා සමග එක්වයේ කෙසේදැයි මුලර් විස්තර කරයි. “මිතිසුන්, ගහැනුන්, සොල්දායුවන්, සන්නද්ධ ජනතාවක් ආයන්නතම බැරික්ක වෙත විදිවලින් ගාලා ගියේ ය.” මෝවාබිටි බන්ධනාගාරයේ හා වෙශේල් බන්ධනාගාර කදුවුරේ රැසුවියන් නිදහස් කරනු ලබති. “විශාල පුවත්තන්, වොල්න් විදුලි පතිවුඩ කාර්යාලය, විදුලි පතිවුඩ දෙපාර්තමේන්තුව, රැඹික්ස්වාග් (පාර්ලමේන්තු) ගොඩනගිල්ල යන ඒවා සවස් වරුවේ පලමු පැය කිහිපය වනවිට ම වාඩිලාගෙන තිබුති.”

“මෙම නැගි සිටිමේ ආවෙනික ලක්ෂණය, එය පුපුරා යාමේ මුලික බලවේගයත්, එහි පුසාරනයේ සියල්ල වෙළාගත් විශාලත්වයත්, මහා බර්ලිනයෙහි විශාල පුදේශයේ සියලු කොටස් තුළ මුළුමතින් මපාහේ ඒකාබද්ධ විධිතුමයකින් ව්‍යාත්මක වීමත් තුළ රැඳී තිබේ” යනුවෙන් මුළර් මෙම සිද්ධින් සාරාංශගත කරයි.

කම්කරු පන්තියේ මෙම දැවනේත පුහාරය හමුවේ, යුද්ධයෙන් පුපුරුවා හැර තිබූ රාජාන්ඩුවේ පාලනය බිඳුවෙටි. රැඹිකයේ වාන්සලර් මක්ස් වොන් බෙඩින් මෙම උදුසා තරම් කම්න් ම දෙවන විශේෂීය අධිරාජ්‍යයෙහි ඉල්ලා ඇස්වීම නිවේදනය කරයි. දහවල වනවිට සමාජ පුරාතාන්ත්‍රික

ගෞඩිරික් එබර්ටි වෙත ඔහු කාර්යාලය හාරදෙයි. හටස් වරුවේ පුරුව කාලයේ එස්පිඩ් සාමාජික ගිලිප් ජයිඩ්මාන් මහා ජන සන්නිපාතය ඉදිරියේ බර්ලින් නගර මන්දිර බැලෙකිනියේ සිට පුරාතාන්ත්‍රික සම්භාන්ඩුවක් ප්‍රකාශයට පත්කරයි. ඉන් වික වේලාවකට පසුව ඇස්ලාංඡිල් මුස්ලිං සාමාජික සම්භාන්ඩුව ප්‍රකාශයට පත්කරයි.

පසු දින, බහුතර සමාජ පුරාතාන්ත්‍රිවාදීන් තිදෙනෙක් (එබර්ටි, ගිලිප් ජයිඩ්මාන් හා ඔවෝ ලැන්ඩිස්බර්ග්) හා යුම්ස්පිඩ් සාමාජිකයන් තිදෙනෙක් ගෙන් (ස්වාධීන සමාජ පුරාතාන්ත්‍රික හියුගෝ හාස්, විශේෂීම සිටිමන් හා එම්ල් බාත්) සමන්විත “මහජන නියෝජිත මන්ධිලය” නමැති නව ආන්ඩුවක් එස්පිඩ් සහාපති ගෞඩිරික් එබර්ටි විසින් තනයි. යුම්ස්පිඩ්ය 1917 අප්‍රේල් මාසයේ ආරම්භ කරනු ලබ තිබුනේ මහජන පිඩිනය යටතේ තවදුරටත් යුද්ධයට මුදල් බඩාදීමට විරුද්ධ විම සේතුවෙන් එස්පිඩ්යෙන් ඉවත් කර තිබූ එස්පිඩ් සාමාජිකයන් විසිනි. බාත් බර්ලිනයේ ලෝහ කර්මාන්තය මත විශාල බලපැමක් පවත්වන විප්ලවවාදී නියෝජිතයන්ගේ සාමාජිකයෙක් ද වෙයි.

හුදෙක් රාජාන්ඩුවට පමනක් නො ව, ධනපාතියන්ගේ හා ඉඩම් හිමියන්ගේ දේපාලට ද මලටට කුලයේ බලයට ද තර්ජනය කරමින් දින කිහිපයක් තුළ රටපුරා ලවේගින්නක් මෙන් පැනිර ගිය යෝඩ විප්ලවවාදී රැල්ල යටත් කරගෙන එහි භුම් හිරිකිරීමේ හා එය ලේවැකි ලෙස මයිමේ කරනවසය මහජන කොමසාරිස් මන්ධිලය විසින් හාරගනී.

1914 ගිම්හානයේ පර්මානු ආන්ඩුවේ යුද අයවයට එන්දිය දුන් එස්පිඩ් නායකයෙක් ඒ මගින් කම්කරවෙන් ම්ලියන ගනනක් අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධයේ සංභාරකාගාරය වෙත දැක්කළට් ය. වසර හතරකට පසුව, ඔවුනු බන්ඩ්වර පාලනයේ වඩාත් ම වැදුගත් ආරක්ෂකයන් බව සහාය කළේ ය. එබර්ටි, පෙනරාල් ගුරුනාර් යටතේ තිබූ උදුසා තර්තිතර හමුදා අනදෙන මන්ධිලය සමග රහස් ගිවිසුමකට එලඟීයි. පුත්‍රවිප්ලවයේ සාමාන්‍ය කාර්ය මන්ධිලය සමග දෙනික හා සංජ්‍ර සහයෝග යෙන් යුතුව විප්ලවිය කම්කරවෙන්ට එරෙහි පුහාර සුදානම් කොට සංවිධානය කරනු ලැබේ.

එබර්ටි සමග තමන්ගේ සන්ධානය පිළිබඳ ව ජෙනරාල් ගුරුනාර් සිය මතක සටහන්වල මෙයේ ලිවේ: “නිලත් හමුදා බන්ධියන්ට සහයෝගී විය හැකි වූයේ රැභිකල්වාදයට හා බොල්ගේවික්වාදයට එරෙහි සටන අතට ගත් ආන්ඩුවක් සමග පමනි. එබර්ටි එයට සුදානම් විය.” හමුදාව ආන්ඩුව සමග එක්වන බවත් එහෙත් බොල්ගේවික්වාදයට එරෙහි

ව සටන් කළ යුතු බවත් නොවැම්බර් 10දා ඔහු එබර්ට් වෙත ප්‍රසාද තිබුණි. "සන්ධානයක් සඳහා මගේ යෝජනාවට එබර්ට් ප්‍රතිචාර දැක්වී ය. එතෙන් පටන් සම් සඳුවක ම රඹික් වාන්සලර් කාර්යාලය හා හමුදා අනදෙන මධ්‍යස්ථානය අතර රහස්‍යගත සැලැක්මක් සඳහා අවශ්‍ය පිශාවර අපි සාකච්ඡා කළේමු. සන්ධානය එය මගින් ම තහවුරු වී තිබේ."

මෙම සන්ධානය මත පදනම් වූ එස්පිඩ් නායකත්වය විෂ්ලේෂ කමිකරවෙන්ට එරෙහි ව එකකට පසු තවෙකක් ප්‍රහාර සංවිධානය කරයි. යුද හමුදා හා නාවික හමුදා මහරන කොමිසාර්වරයා වූ ගුස්ටාවී නොස්කේට නැගිටිමට විරද්ධ ව විසිර ගිය ඉඩිකේපස්ස ප්‍රතිගාමී සොල්දායුවන් බඳවා ගන්නා ලෙස උපදෙස් දෙනු ලැබේ. ඔහු මෙසේ කියමින් එම කර්තව්‍යය හාරුණී: "කිසියම් අයෙකු ලේවකි දුඩුබල්ලා ලෙස සෙල්ලම් කළයුතුවතිබේ." නායිකුනාවූ බලකායේ පුර්වගාමියා වූ ඉඩිකේපස්ස සම්ග සහයෝගී වන ලෙස කරන ආයාවනා "ස්පාටකස්වරන්ගෙන් ඔබලා ම ආරක්ෂා වන්න!" යන කිරස්තලය යටතේ එස්පිඩ් පක්ෂ පුවත්පත වූ ගෝවිසිජිත් පළවේ.

එක්පසෙක කමිකරු පන්තිය ද අනෙක් පස ඉඩිකේපස්ස ප්‍රතිච්ලවාදී හටයන් හා එබර්ට් ආන්ඩ්ව ද අතර ගැටුම විවෘත සිවිල් යුද්ධයක් බවට වර්ධනය වෙයි. එහෙත් බර්ලිනයේ විදි පුරා සන්නද්ධ ගැටුම් පුපුරා ගිය දෙසැම්බර් 29දා වනතෙක් ම යුද්ධීපිඩ් ඇමතිවරු එබර්ට් ආන්ඩ්ව හරෝගියේ තැන. ඔවුන් ක්‍රියාකර තිබුනේ කිදුදින් මත කිසිදු බලපෑමක් රහිත වූ වාම ආවරනයක් ලෙස ය.

යුද්ධය ආරම්භයේ පටන් මාස්පිඩ් පාවාදීමට එරෙහි ව සටන් කරමින්, "ජාත්‍යන්තර කන්ධායම" හා පසුව "ස්පාටකස් සංගමය" තැනු කාල් ලැබිනෙක්ට් හා රෝසා ලක්සම්බර්ග්, 1918/19 වසර එල්පත්තේ ගේඟ් විෂ්ලේෂ අරගලවල ගින්න මධ්‍යයේ ජර්මානු කොමියුතිකේට පක්ෂය ආරම්භ කළ හ. බලකාවුවක් තුළ දිරික කාලයක් කිරීගත වි කිව තිදුහායේ කරනු ලබේ තිබු රෝසා ලක්සම්බර්ග් ආරම්භක සම්මෙළනයේ ප්‍රධාන දේශනය ඉදිරිපත් කළා ය. කාල් රභික් බොල්යෙවික් පක්ෂයේ සුහපතුම් ඉදිරිපත් කළේ ය. සත් දෙකකට පසුව ජනවාරි 15 දා නොස්කේගේ ඉඩිකේපස්වරයි විසින් අල්ලා ගන්නා ලද ලක්සම්බර්ග් හා ලබිනෙක්ට් දුර්භී ලෙස සාතනය කරනු ලබේ ය.

ප්‍රතිච්ලවය **ජයගනී!** **රඳුරු**
අපරාධකාරීත්වයකින් යුතු ව එය බර්ලිනයේ හා අනෙකුත් කාර්මික ප්‍රදේශවල විෂ්ලේෂ කමිකරවෙන්ට එරෙහි ව දිගහැරේ. දසුදහස් ගනනක් සාතනය කරනු ලැබේ. සාමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී හමුදා ඇමතිගේ හටයෝ විෂ්ලේෂ ලෙසයෙහි ගිල්වති.

අද දින නිල ඉවිහාසවේදය තුළ නොවැම්බර්

විෂ්ලේෂ ඉදිරිපත් කරනු ලබන්නේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ අවදි විමක් හා ජර්මානු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ ආරම්භය ලෙස ය. එහෙත් කිසියේත් ම එවන්නක් නො වේ. 1930 දී ලියෙන් වෛශිස්කි අතිය යෝග්‍ය පරිදි සඳහන් කළ ආකාරයට, 1918 ජර්මානු විෂ්ලේෂ "බන්ජ්වර විෂ්ලේෂයේ ප්‍රජාතන්ත්‍රික සම්පූර්ණ කිරීමක් නො ව, සාමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය විසින් හිස ගසා දැමු තිර්ධන පන්තික විෂ්ලේෂයක් වය." වඩාත් නිවැරදි ලෙස කිවාත්, එය වනාහි තිර්ධන පන්තිය අහිඛවා ලත් ජයග්‍රහනයෙන් පසුව ව්‍යාජ-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී රුපාකාරයන් පටන්වාගෙන යාමට බලකෙරුණු බන්ජ්වර ප්‍රතිච්ලවය ය.

එ වන විටත්, එනම් වසර 70කට පෙර, ජර්මානු බන්ජ්වරය ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී අහිඛාපයන්ට සමු දී තිබුණි. 1848 දී ජර්මනිය හා යුරෝපයේ බොහෝ ප්‍රදේශ හරහා හමාගිය ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී විෂ්ලේෂට පිටුපසින් අනු තිබු ජර්මානු බන්ජ්වරය වැඩිවසම් ප්‍රතිගාමීත්වය සම්ග හාද වී තිබුණි. අධිරාජ්‍යවාදී මහා බලයක් ලෙස පර්මනියේ නැගී කිරීම එතෙන් පටන් භොහෝන්සේලර්න් තන්තුයේ පාලනය යටතේ කිදු වය. පැසියානු ම්ලටර්වාදය, ආදාදායාක පැසියානු රාජ්‍ය යාන්ත්‍රනය හා එහි පිටකාන්ද වූ සුවිසල් ඉඩිමිම් දේපොල හිමියෝ කමිකරු පන්තිය පිඩිනයට ලක්කරමින් එහි අධිරාජ්‍යවාදී අරමුනු හඩායාමේ අහිඛාපයන් යුත් ජර්මානු බන්ජ්වරයට සේවය කළ හ. පලමු ලේක යුද්ධයේ ව්‍යසනය ලෙස මෙය කුවප්‍රාජ්‍යියට ලො වූ අතර, එම යුද්ධය පුපුරා යාම පිළිබඳ ව බොහෝ සෙයින් වග කිව යුතු වන්නේ ජර්මානු බන්ජ්වරය ය.

වසර හතරක ම්ලේච් සංභාරයෙන් හා කිව තො හැකි යුද අපරාධවලින් පසුව මහා සන්නිපාතයක් ලෙස නැගී කිරී කමිකරවෙන් හා සොල්දායුවන් මුහුන දුන්නේ බන්ජ්වර-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී විෂ්ලේෂ සම්පූර්ණ කිරීමේ කර්තව්‍යයට තො වේ. අධිරාජ්‍ය තන්තුයේ ආරක්ෂාව සහිත ව බොහෝ කළකට පෙර පාලක පන්තිය බවට පන්ව තිබු බන්ජ්වරය, යුද්ධය හරහා එහි බංකාලොත් බව සනාට කර තිබුණි. කමිකරවෙන් හා සොල්දායුවන් මුහුන දුන්නේ බන්ජ්වරයෙන් හා ම්ලටර් කුලයේ ද්‍රව්‍යමය පදනම වූ කාර්මික ස්වාමිවරයි, යුද්ධයෙන් ලාබ උපයන්නේ හා ඉඩිමි හිමියන් අස්වාමික කොට සාමාජවාදී කමිකරු රාජ්‍යයක් ස්වාධීත කිරීමේ කර්තව්‍යයට යි.

ජර්මානු නොවැම්බර් විෂ්ලේෂ වර්ධනය වෙමින් පටන් ලේක නිර්ධන පන්ති විෂ්ලේෂයෙන් වෙන් කළ තො හැකි එහි කොටසක් වය. වසරකට පෙර බොල්යෙවික්වරයෙන් නායකත්වය යටතේ කමිකරු පන්තිය රැකියාවේ බලය අල්ලාගෙන තිබුණි. ඔක්නොබර් විෂ්ලේෂයේ නායකයන් වූ ලෙනින් හා

වොටිස්කි, මවුන්ගේ සමස්ත මූලෝපාය පදනම් කර තිබුනේ ජාත්‍යන්තර ඉදිරිදුරුණුනයක් මත යි. රයිඩියානු විප්ලවය ලෝක සමාජවාදී විප්ලවයේ පුරුවිකාව බව ඔවුනු අවබෝධ කරගත් හ. පලමු ලෝක යුද්ධයේ මිලේච්පත්වය තුළ ප්‍රකාශයට පත්වූ අධිරාජ්‍යවාදී ලෝක පදනම් සියලුම පර්ස්පරවිරෝධතාවන්, අනෙකුත් රටවලකමිකරුපත්තින් විප්ලවය කරා බාවනය කොට රයිඩියානු කමිකරුවන් ව ආරම්භක භුද්‍යලා හාවයෙන් ක්ෂේත්‍රීක ව මූදාගනු ඇතැයි ඔවුන් ඒත්තු ගෙන තිබුති. පර්මනියේ සිද්ධි මෙම ඉදිරිදුරුණුනය සහාථ කළේ ය.

සියලුම බර් විප්ලවයේ පශුගුහනය ජර්මානු කමිකරුවන් ව උදෙස්ගිමත් කළ අතර, පාලක ප්‍රභුන් තුළ බිය හා තුළේතය දැනෙවි ය. "බොල්ගේවික්වාදයට එරෙහි ආරක්ෂාව" භුදේක් ආන්තික ප්‍රතිගාමිත්වයේ පමනක් නො ව, එස්පියියේ ද යුත්ස්පියියේ කොටස් අතර ද සටන් පාඨය බවට පත් විය. "කාල් ලබිනෙක්වී ... ස්වාධීනයන්ගේ රැකික්ස්ට්වාග් කන්ඩායම රයිඩියානු සටන් පාඨය වූ 'සියලු බලය සේවයට සහාවලට' යන්නට ඒත්තු ගන්වාගනීමට නොවැම්බර් 9දා උත්සාහ කළ වට, එවක පිටත් ව සිටි එහුවාඩි බර්න්ස්ටින් 'ඖහුගේ ඔලුවට හෙන ගෙඩියකින් මෙන් ගසනු': 'එය අපට ගෙන එන්නේ ප්‍රතිච්ච්වය ය' ආදි මෙන් ප්‍රතිචාර දැක්වී ය" යයි හෙන්රික් වින්ක්ලර් බිර් ලාංග් වෙල් නාක් වෙස්ටන් (පර්මනිය: ද ලෝං රෝඩ් වෙස්ටි -පර්මනිය: බටහිර කරා දිගු මාවත) යන කෘතිය තුළ ලිවී ය.

ජර්මානු විප්ලවය අසාර්ථක වුයේ විප්ලවවාදී නායකත්වයේ අඩුව නිසා ය. ඕිගස්ට් බෙබෙල් හා ව්ල්හේල්ම් ලබිනෙක්වී යටතේ එස්පියිය ලොව විශාලතම මාක්ස්වාදී මහජන පක්ෂය ගොඩනගා තිබුති. එහෙත් ආරක්ෂා උත්සාහය විසින් තමන් ව ම අදැගෙන යාමට ඉඩහුල එහි නායක ස්විරයේ, තමන්ගේ ම ක්‍රියාමාර්ගය 1914 දී පාවාදී පලමු ලෝක යුද්ධයාට සහාය දුන් හ.

කමිකරු පන්තිය මෙම ප්‍රහාරයෙන් කළේවිලා ඇති ව ප්‍රකාන්තිමත් නො වි ය. යුද්ධය ආරම්භ වී වසර තුනක් ගෙවුනු පසුව පමනක් යුත්ස්පියිය ගොඩනගන ලද අතර, එය ද සිද්ධුවූයේ එහි ම ආරම්භකත්වයක් මත නො ව පක්ෂයෙන් නෙරපාදුමේ හරහා එස්පියිය විසින් වෙනත් විකල්පයක් නති තහවුරු ඇදුමුවූ වට ය. එහි පිළිවෙත් සැම වට ම එබර්ටිගේ ආන්ඩුවට සම්බන්ධ වීම වැනි ධෙන්ට්වරයේ සැම පිඩිනයකට ම අනුගත වූ මාධ්‍යමික පිළිවෙත් විය. ස්පාටකස් ලිගය තුළ සංවිධානය වූ ජර්මානු කමිකරු පන්තියේ වඩාත් ම විප්ලවවාදී හා ගෙර්මානය සම්පන්න නියෝජිතයෙන්ට පවා එස්පියියෙන් හා යුත්ස්පියියෙන් කළේවිලා ඇති ව බැඳී වෙන්වීම අයිරු විය.

නොවැම්බර් විප්ලවයේ පරාජය ව්‍යසනකාරී

ප්‍රතිච්ච්වක ජනිත කළේ ය. පසුකාලීන ව ස්ටෙලින්වාදී නිලධාරී තන්තුයේ වර්ධනයට ඉඩ බ්‍රාංස්ලින් එය සේවයට සංගමය භුද්‍යලා කළේ ය. කොමියුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරයේ පිළිවෙත් මත ජෝසේෆ් ස්ටෙලින්ගේ වැඩින බලපෑම ජාත්‍යන්තර කමිකරු පන්තියේ වැඩිදුර පරාජයන්ට බලපෑ වැඩිගත් සාධකයක් විය. ඒ අනුව, වරැඳි පිළිවෙත් හේතුවෙන් 1923 දී කේපිඩිය (පර්මානු කොමියුනිස්ට් පක්ෂය) අත්‍යසාමාන්‍ය විප්ලවවාදී තත්ත්වයක් මගහැරී ය. එලෙක් ම 1933 දී ස්ටෙලින් විසින් අත්‍යන් ලද නාසින්ට එරෙහි එක්සත් පෙරමුනකට අත්‍යන්තයෙන් වරැදු වූ කේපිඩියේ ව්‍යසනකාරී පිළිවෙත් කිසිදු බාඩාවකින් තොර ව හිටිලර්ට බලය ගැනීමට මග පැදි ය.

සියලුමට මත් වඩා නොවැම්බර් විප්ලවයේ පරාජයවසර 15 කට පසුව හිටිලර්ට බලයට පත්වීමට උදුවූ කිරීමට තියමිත වූ බලවේගයන් අත බලය හා දේපොල තබා ගියේ ය. එම බලවේගයන් වූයේ, සේවනයේ, ක්රිජ් හා දියිසන් වැනි කාර්මික ස්වාමිවරු; පෝල් වොන් හින්ඩින්බර්ග් හා අනෙකුත් ජෙනරාල්වරු; පදනම් වූ යුත්කරයන් (ප්‍රයිඩියානු ඉඩමිහිමි රදුලයන් - පර්වර්තක); හා හිටිලර්ගේ ක්‍රියාවුබලකායට හටයන් බඳවාගත් ලුකිකෝප්ස්වරුන් ය. වසර 120කට පෙර ප්‍රන්ස විප්ලවය මගින් කර්තව්‍යයක් ලෙස හාරුගෙන සම්පුර්න කළ පරැදි ඉහළ ම වංශාධිපතියන් පවා අස්වාමික කිරීම හා අහෝසි කිරීම නො කෙරුණේ ය.

වසර සියයකට පසුව, ජර්මනියේ හා ජාත්‍යන්තර කමිකරු පන්තිය 1918 අහියෝගයන්ට ම යලින් මුහුන දී සිටි. ධනවාදයේ ගෝලිය අරුබුදය නිවු වීමත් සමඟ -ආන්තික සමාජ අසමානතාව, වෙළඳ යුද්ධය හා යුද්ධය- විසිවන ගතවර්ෂයේ සියලු නො විකලනු ගටුවූ යලිත් ආපසු මුන ගැසේ. ජර්මනිය ඇතුළු සැමතැනෙක ම දක්ෂිනාංඡික අන්තවාදී පක්ෂ ඉහළ නගමින් සිටි; ම්ලටර්වාදය හා වර්ධිත රාජ්‍ය බලය සම්බන්ධ තත්ත්වය ද එය ම ය. පන්ති අරගල උත්සන්න වෙමත් තිබේ. නුදුරු අනාගතයක් තුළ සමාජවාදී විප්ලවයක් සිදු නො වුවහොත් මානව වර්ගය යළ වතාවක් යුද්ධයාට හා මිලේච්චන්ත්වයට අද්වැවීමේ තර්ජනයට මුහුන දෙයි.

සමාජවාදී සමානතා පක්ෂය (එස්පිඩ්) හා හතරවන ජාත්‍යන්තරයේ ජාත්‍යන්තර කමිටුව පමනක් මපන්තිඅරගලයේමුලෝපායික අත්දැකීම්වලුන්පාඩිම් උක්හාගෙන ජාත්‍යන්තර සමාජවාදී ඉදිරිදුරුණුනයක් සඳහා සටන් විදින එක ම දේශපාලනික ප්‍රවනතාව වේ. ජර්මානු විප්ලවයේ අත්‍යවශ්‍ය පාඩම වන්නේත් අද දින කේන්ද්‍රිය කර්තව්‍යය වන්නේත් දේශපාලනික ව ස්වාධීන කමිකරු පන්තියේ විප්ලවිය සමාජවාදී ව්‍යාපාරයක් ගොඩනගීමේ හඳුසි හාවය යි.

ලේල්රිව් රිපර්ට් හා පිටර් ඡ්වාටස්